

ชื่อเรื่อง	การคัดเลือกจุลินทรีย์ผิวพืช เพื่อการควบคุมรา <i>Lasiodiplodia theobromae</i> (Pat.) สาเหตุโรคผลเน่า หลังการเก็บเกี่ยวของเงาะพันธุ์โรงเรียน
ผู้แต่ง	ทีศวรรณ ศรีวะอุไร
ที่มา	วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) ภาควิชาโรคพืช มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 2547. 84 หน้า
คำสำคัญ	เงาะ; โรคผลเน่า; จุลินทรีย์ปฏิปักษ์

บทคัดย่อ

การคัดเลือกจุลินทรีย์ปฏิปักษ์เพื่อการควบคุมรา *Lasiodiplodia theobromae* สาเหตุโรคผลเน่าหลังการเก็บเกี่ยวของเงาะพันธุ์โรงเรียน ทำการศึกษาระหว่างปี 2544 ถึงปี 2547 สามารถแยกจุลินทรีย์ผิวพืชจากส่วนต่างๆ ของทรงพุ่มต้นเงาะได้โดยวิธีการ enrichment technique โดยใช้อาหารเหลว GYPB ที่ปรับสภาพให้เป็นกรด ได้ทั้งหมด 1,618 ไอโซเลท เมื่อนำจุลินทรีย์ที่แยกได้จำนวน 977 ไอโซเลท มาทดสอบประสิทธิภาพการยับยั้งการเจริญของเส้นใยและทดสอบการงอกของสปอร์ของรา *Lasiodiplodia theobromae* พบว่า จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ 5 ไอโซเลท ได้แก่ 44-19/3 44-37/1 44-52/2 01-5/32 และ 01-5/52 ที่แสดงประสิทธิภาพที่ดีต่อการยับยั้งการงอกของสปอร์ของรา โดยมีผลทำให้ความงอกของสปอร์ลดลงและทำให้ germ tube มีการเจริญผิดรูปร่างเกิดการบวมพอง

การทดสอบประสิทธิภาพของจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ในการควบคุมการเกิดโรคผลเน่าที่เกิดจากรา *Lasiodiplodia theobromae* บนผลเงาะโรงเรียน พบว่ายีสต์ *Candida krusei* (ไอโซเลท 44-52/2) แสดงประสิทธิภาพที่ดีในการควบคุมการเกิดโรค เมื่อมีการใช้ยีสต์ก่อนการปลูกราสาเหตุของโรค โดยมีการยับยั้งการเกิดโรค 42.6 เปอร์เซ็นต์ เมื่อนำมาทดสอบการควบคุมการเกิดโรคบนผลกล้วยหอมโดยการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ทั้งก่อน หลัง และพร้อมกับการปลูกราสาเหตุโรค พบว่ายีสต์ *Candida krusei* (44-52/2) สามารถยับยั้งการเกิดโรคได้ 60.1 74.9 และ 36.1 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ และแบคทีเรีย *Bacillus amyloliquefaciens* (ไอโซเลท 01-5/32) สามารถยับยั้งการเกิดโรคได้ 52.1 64.2 และ 41.4 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ เมื่อนำจุลินทรีย์ปฏิปักษ์ทั้ง 5 ไอโซเลท มาทดสอบการควบคุมการเกิดโรคบนผลมะม่วงน้ำดอกไม้ พบว่าเมื่อมีการใช้จุลินทรีย์ปฏิปักษ์ก่อนและพร้อมกับการปลูกราสาเหตุโรคนั้น ยีสต์ *Candida krusei* (44-52/2) มีการยับยั้งการเกิดโรคได้ดี 88.7 และ 61.3 เปอร์เซ็นต์ และแบคทีเรีย *Bacillus amyloliquefaciens* (01-5/32) สามารถยับยั้งได้ 45.2 และ 63.4 เปอร์เซ็นต์ ตามลำดับ